

Sygnatura akt XIII GNs 7/20

POSTANOWIENIE

Łódź, dnia 13 października 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy **Sandra Zientalewicz**

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Przedsiębiorstwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w P.

przy udziale S. L.

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

postanowił:

oddalić wniosek.

Sygnatura akt XIII GNs 7/20

UZASADNIENIE

Wnioskiem datowanym na 23 lipca 2020 r. Przedsiębiorstwo (...) s.a. domagała się zezwolenia jej na złożenie do depozytu sądowego kwoty 10657,22 zł tytułem zapłaty za wykonanie przez S. L. usług serwisowych, w związku z wykonaniem układu przyjętego

w postępowaniu sanacyjnym w dniach 18 lutego i 27 lutego 2020 roku, w sprawie przed Sądem Rejonowym Poznań - Stare Miasto w Poznaniu, a także wydania tej kwoty z depozytu uczestnikowi bezwarunkowo na jego żądanie i zasądzenia kosztów postępowania.

(wniosek, k. 4-9)

Na podstawie twierdzeń wnioskodawcy oraz dokumentów załączonych do wniosku Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie sygn. akt XI GRs 10/17 został zatwierdzony układ w postępowaniu restrukturyzacyjnym spółki. Wierzytelność S. L. wobec spółki z tytułu usług serwisowych została ujęta w spisie wierzytelności w postępowaniu sanacyjnym pod pozycją 127 w wysokości 12365,18 zł. S. L. znajduje się w III kategorii interesu, wobec czego przysługuje mu spłata wierzytelności w 90%. Wnioskodawczyni zatem zobowiązana jest do zapłaty na rzecz uczestnika kwoty 10657,22 zł w ciągu 30 dni od uprawomocnienia się wskazanego postanowienia, tj. od 15 kwietnia 2020 r.

Spółka nie dysponuje numerem rachunku bankowego uczestnika. Wnioskodawczyni podejmowała telefoniczne oraz mailowe próby kontaktu z Uczestnikiem, jednak nie była

w stanie uwierzytelnić jego tożsamości podczas takowych kontaktów. Spółka skierowała również do Uczestnika wezwanie do wskazania numeru rachunku bankowego na adres wskazany w CEIDG. Wezwanie to zostało skutecznie doręczone.

Sąd zważył, co następuje:

wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie i jako taki podlegał oddaleniu.

Z uwagi na ograniczoną kognicję Sądu w postępowaniu oraz jasne stanowisko procesowe wnioskodawcy Sąd nie dopatrywał się potrzeby wyznaczenia w tej sprawie rozprawy ani odbierania od uczestników postępowania wyjaśnień na piśmie (art. 514 § 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. W postępowaniu depozytowym Sąd jest związany treścią wniosku i nie jest uprawniony do badania prawdziwości oświadczeń dłużnika, w szczególności nie bada, czy żądanie zawarte we wniosku jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialnoprawnym i nie może rozstrzygać żadnych sporów w tym przedmiocie (por. uchwała 7 sędziów SN – zasada prawna z 19.05.1951 r., C 27/51, OSN(C) 1951/3/62). Jak wskazał Sąd Najwyższy w innym judykacie (postanowienie z 11.07.1996 r., III CRN 18/96, LEX nr 26311): „Tak ograniczona kognicja sądu w postępowaniu depozytowym jest zrozumiała, skoro z punktu widzenia prawa materialnego bezpodstawne złożenie do depozytu nie zwalnia dłużnika z zobowiązania. W razie natomiast sporu co do tego, czy złożenie do depozytu było ważne, kwestię można wyjaśnić w następstwie procesu, wszczętego z powództwa rzeczywistego wierzyciela o spełnienie świadczenia”.

Mając powyższe na uwadze, w realiach niniejszej sprawy Sąd nie był upoważniony do dokonywania analizy długu wnioskodawczyni wobec uczestnika, zarówno co do zasady, jak i wysokości. Ocena twierdzeń wnioskodawczyni sprowadzała się zatem do formalnoprawnej oceny, czy w świetle przytoczonych okoliczności istniały przesłanki prawne do złożenia świadczenia do depozytu sądowego. Przesłanki te określa m.in. art. 467 k.c., zgodne z którym, poza wypadkami przewidzianymi w innych przepisach, dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego:

- 1) jeżeli wskutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem, albo nie zna miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela;
- 2) jeżeli wierzyciel nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych ani przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia;
- 3) jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem;
- 4) jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

Okoliczności faktyczne zakreślone przez wnioskodawcę jednoznacznie wskazują na to, że w przedmiotowej sprawie zastosowanie może znaleźć jedynie przepis art. 467 pkt 4 k.p.c., a zatem możliwość powołania się na okoliczności dotyczące osoby wierzyciela, przez które świadczenie nie może być spełnione. W ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał jednak w sposób wystarczający, aby spełnienie świadczenia nie mogło nastąpić z winy wierzyciela.

Sąd stoi na stanowisku, że skoro w niniejszej sprawie nie ma wprost zastosowania prawo restrukturyzacyjne, to zasadnym jest sięgnięcie po przepis ogólny art. 454 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika

z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w miejscu, gdzie w chwili powstania zobowiązania dłużnik miał zamieszkania lub siedzibę. Jednakże świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia; jeżeli wierzyciel zmienił miejsce zamieszkania lub siedzibę po powstaniu zobowiązania, ponosi spowodowaną przez tę zmianę nadwyżkę kosztów przesłania. Skoro zatem dług wnioskodawczyni jest długiem pieniężnym oddawczym, to winna ona przez przedstawiciela udać się do miejsca zamieszkania wierzyciela i dokonać próby oddania długu.

Inne zatem formy spełnienia świadczenia, takie jak przekaz pocztowy, czy też listowne wzywanie o podanie numeru rachunku bankowego, są tylko formami zastępczymi, które muszą ustąpić pierwszeństwa kontaktowi osobistemu dłużnika z wierzycielem. Stąd też zdaniem Sądu spełnienie świadczenia będzie niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wierzyciela dopiero wtedy, kiedy wierzyciel nie tylko nie wskaże swojego rachunku bankowego, ale odmówi również kontaktu osobistego.

W sprawie nie zachodzą również ograniczenia z ustawy Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2019.1292 t.j.). Zgodnie bowiem z przepisem art. 19 ustawy dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy

- 1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- 2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

Wskazać przy tym trzeba, że powyższe warunki muszą być spełnione kumulatywnie (zob. np. E. Komierzyńska-Orlińska [w:] L. Bielecki, J. Gola, K. Horubski, K. Kokocińska, A. Żywicka, E. Komierzyńska-Orlińska, Komentarz do ustawy - Prawo przedsiębiorców [w:] Konstytucja biznesu. Komentarz, Warszawa 2019, art. 19, teza 4, WKP 2019). W przedmiotowej sprawie wartość świadczenia, które miałyby zostać złożone do depozytu stanowi kwotę 10657,22 zł, a wartość wierzytelności kwotę 12365,18 zł, a zatem wartość transakcji nie przekracza kwoty granicznej wskazanej w cytowanym przepisie i nie zachodzą przesłanki do konieczności rozliczenia bezgotówkowego między stronami.

Dłużniczka w niniejszej sprawie na poparcie wniosku wskazała zaś jedynie, że nie może uzyskać numeru rachunku bankowego wierzyciela. Brak jest jednak podstaw dla twierdzenia, iż tylko w formie przelewu środków bankowych może ona spełnić swój dług, a zatem nie zachodzą dostateczne podstawy do wniosku, że świadczenie nie może być spełnione – co najwyżej jego spełnienie jest utrudnione. Wyłącznie zaś utrudnienia w spełnieniu świadczenia nie są jednak dostateczną podstawą do przyjęcia zaistnienia warunków z przepisu art. 467 k.c., tym bardziej, że z okoliczności wskazanych we wniosku wynika, iż dłużniczka zna adres wierzyciela i pod adresem tym jest przez niego podejmowana korespondencja. Nie zachodzą zatem przeszkody ku temu, aby wnioskodawczyni wykonała np. przekaz pocztowy na rzezony adres, czy też udała się ze świadczeniem do wierzyciela osobiście.

Na marginesie warto przy tym zauważyć, że na tego rodzaju spełnienie świadczenia zdają się wskazywać również przesłanki art. 467 k.c. w pkt 1, gdzie wskazano, że dopiero w sytuacji gdy dłużnik nie zna adresu wierzyciela (miejsca zamieszkania lub siedziby) może złożyć świadczenie do depozytu. W ocenie Sądu wykładnia przesłanek prowadzi zatem do wniosku, że przeszkody z pkt 6 rzezoney regulacji powinny mieć inny charakter niż nieznanomość danych wierzyciela – te bowiem zostały opisane w pkt 1.

Mając powyższe na względzie Sąd postanowił jak w sentencji.

Z./ (...)